

Staats- und
Universitätsbibliothek
Bremen

H E R Z O G
A U G U S T
B I B L I O
T H E K

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

Digitale Sammlungen

Aldhelmus Schireburnensis - msb 0052

Sankt Gallen, 900

[urn:nbn:de:gbv:46:1-115621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:46:1-115621)

Bl. 1-6 Glossen zu Aldhelm
 De laudibus virginum mit deut-
 schen im Herb. d. Bl. 7 ff. Ald-
 helms *Herzogin* mit eini-
 gen deutschen *Interlinear*
 Glossen (10. ff. mit H. Gellen-
 schen in. *Glossar* nach *Brennen*
Salomo) Hpt. *Heinrich*
Sievers *Op. pp.* Bd 4, S. 395.

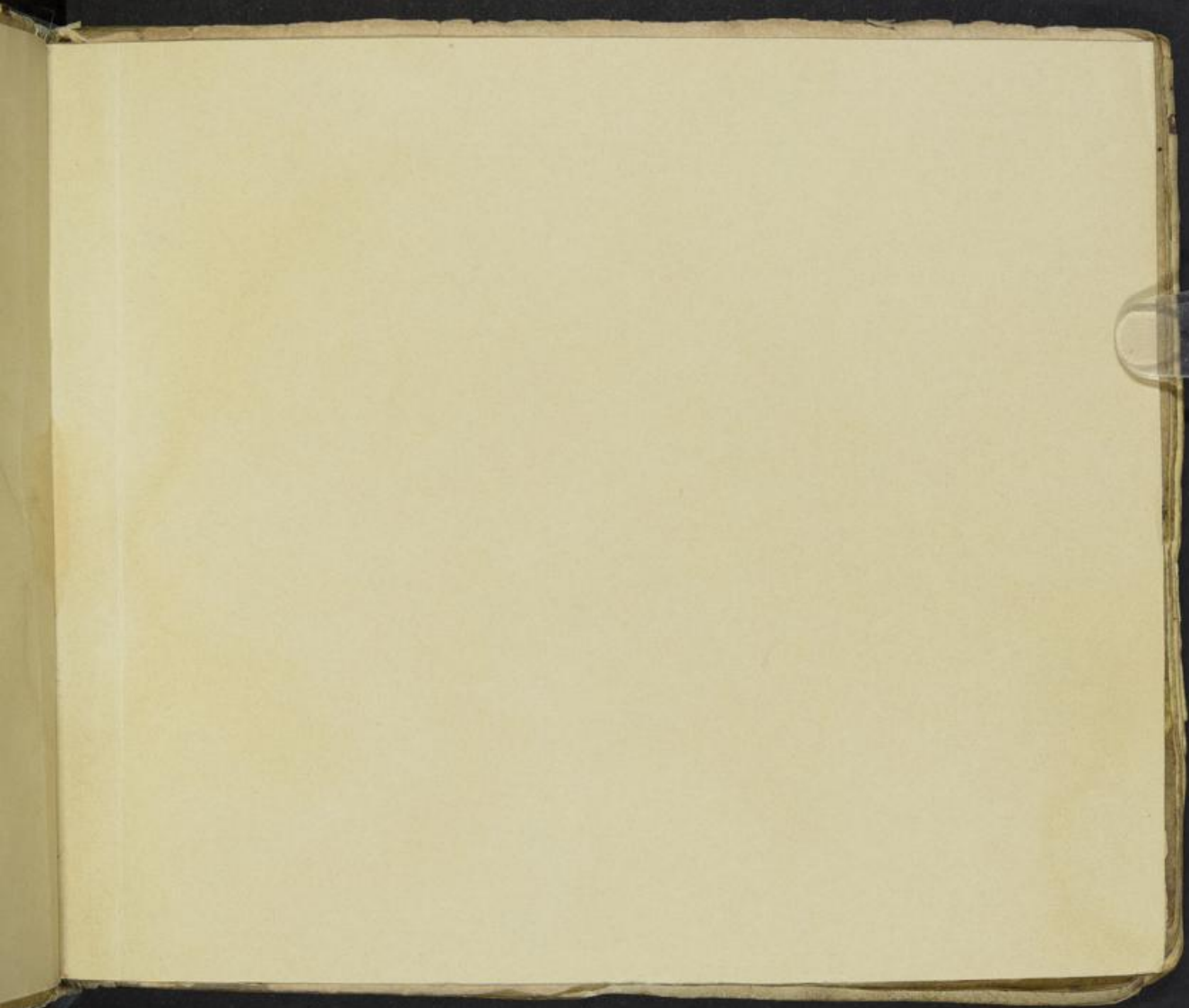

Manuser. b. 52.

Aut. Samtgant Wann, Kunst + Wissenschaft	Zeit der Samtgang	Zurück der Samtgang
Dr. P. Siever, Terdou - Berlin	24. 9. 1907.	Glossararbeiten
s. ph. Johanna Leinchen, Münster.	5. 9. 1908	Schriftvergleichung.
Dr. P. Lehmann, Münster	17. 7. 1913. bis 11. 9. "	F. S. abstr. Orig. u. d. mittelalt. Schriftfahrt - topologie.

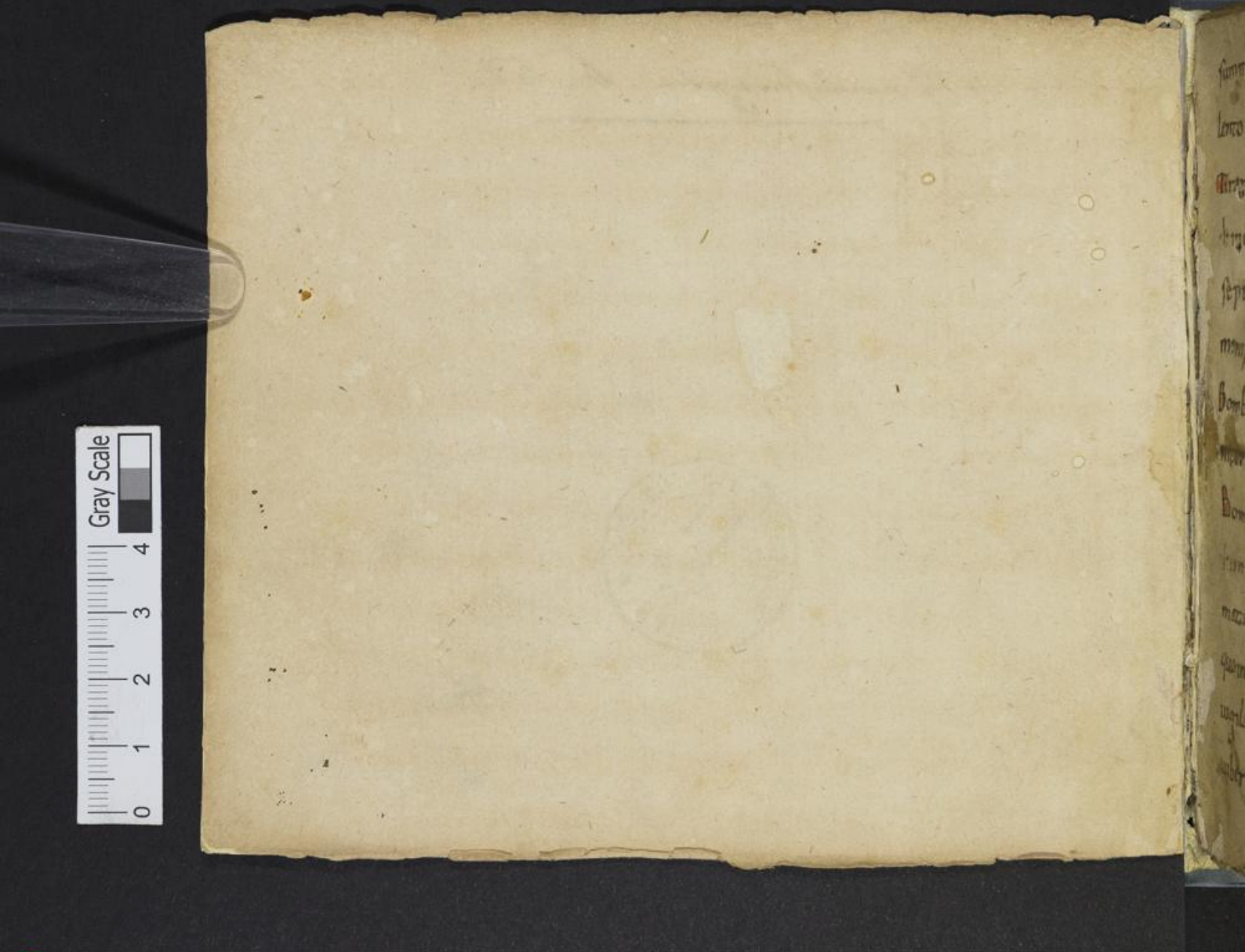

M

Manuskripta. b. 52.

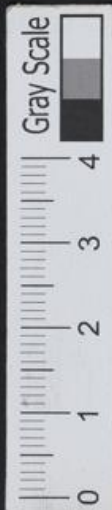

summi. Palmen. & locus ubi palme crescunt. Scrofofo. & fraudu
lento. & ma. & idem est quod uitta & ornamento hic pontau.
Tranii. & crudelis principis. **L**udira. & sordidat immunda. **I**ncepis.
& in umbraculis. q. nos nominamus louba. **S**alpix. & genus tuc. **D**istis. &
sepulcris apulvere corporis antiquenim. ut ferunt adam uel ho
minis mortiqui igne cremauerunt. porte sepeli erunt puluerē;
Bombis. forsā hoc si queritur ubi sit gestu. In paralipomenon. Inue
nitur. magni enim in galgalis. & in iherusalem non audiebatur;
Bombis. & fontus. **A**urea. & pulera. **T**umbe. & sepulera. **P**rofanis.
& in pis. **D**ucula. & calba. **L**auza. & mundi. **M**unia. & munera. **C**aris
mata. & dona. **F**unctionis. **M**atrice. & matrix est folliculus maluo
quo infans creatus clauditur; **M**er nantur uibina. & uirgas
uigilantes uiberum. — uirgis qui bē spercutiur. ipsa ciatrix
uiberum dicitur. **C**orbes. & coffinos. **S**ambuci. & gen; tube
Bibliotheca. Se. So. b. m. g. q.

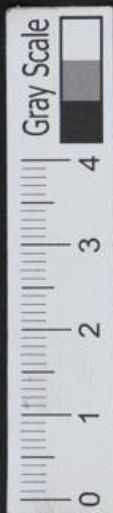
constat autem musica scribis modis uoce pulsu & flatu.
Madendos ricibus: tbiao zan flizame. **P**lectra .i. p̄sagmuna
.i. ad fatam .i. statim habundantur. **S**alpicibus .i. uoraginib;
tgenus tube quod hic ÷; **P**oplite .i. morada cir cuicione t̄ri
fho In genu. **O**bstrusus .i. conclusus; **P**ignus celoru .i. celide
derunt pignus ut nos dō recon ciliaremus p̄ xpm qui nobis
fuerat maledictus. **I**nterea .i. post ea. **V**ibine .i. drogone.
Liquido .i. manifeste. **I**mbuit .i. sc̄ificauit. **A**lum nis .i. discipu
lis. **alū**nis quianucri hendo & alumnū possumus dicere quia
nucri t̄qu nucri tur. **P**resaga .i. prescia. **L**ustrum .i. circuitus
Truculentus .i. crudelis; **R**odolentes .i. odorantes. **C**ernua
.i. prona .i. curuata. **P**resagare .i. presignare; **R**obor .i. arbor
Dumosus .i. spinosus. **F**lagra .i. flagella. **M**irteza .i. genus arbo
Flammibus .i. cum sacerdotibus; **M**ultauit .i. multiplicauit; ^{vt}

trauante. **O**ffam. l. mur sam. l. massam. **S**aceli. l. Mubate
 l. moribunde. **G**lauca. l. uueidm. **C**ofer tur. l. comparatur
Rigens. l. irascens. **S**tomachatur. l. irascitur. **M**ica. l. mansueti
Propes. l. perpetuum. **C**onabila. l. conuagas. **C**emica. l. confusibila.
Commercia. l. consortia. l. uicem sibi in reddunt. qquod uir nequid.
 mulier perficit similiter & mulier nequit ipse peragit.
Salebrosus. l. aspero. **S**opita. l. qui & a tranquilla. l. mansueti
Arinnomiam. l. sonussuauissimus. **B**ezica. l. nigra. **V**esaurus
 l. scos patre. **B**es ferrae clauae. l. scientia; **P**rocuransulcera
 l. quimediceferat. **D**ogmate. l. cum docmate. **D**emfit. l. abstu
Plit uulnera corporu. **P**ostime Imperium sub celiculmine regnat
VOR. l. Inconstantinopolim que dicitur nouaroma. **C**ongratid
 circo longeuos forze parente. **B**onus & do amabilis

& **maior** magistri fuit. **Idem** multo tempore uixerit & paren-
tes suos in deremeruerit; **Natrix**. i. idem q. serpens uocat.
& eius de generis. **Morbida**. i. moribunda t. subaga; **Plabra**.
.i. spiramina t. spirationes. **De disculus**. i. magister grec. **Caliza**. i. beoti.
Cicladibus. i. uestis quae uentur mulieres in grec & roma. **Cymici**. i. nuda.
Frugales. i. largi. **Labara**. i. uixilla. **Quatuor** in findens. i. in partibus diuis-
dens. **Imbrigerubra**. i. testa q. imbre iustinet. **Hesperie**. i. semisperia
quos dicimus. In f. hab. cluuua t. a. l. u. **Porro**. i. longe. **Presente** t. p. b.
.i. exameron fecit. **Carmla**. i. loquax. t. eloquens. **Sapem**. i. sustorum.
top. misericordie. **Mancus**. i. dubii. mancus d. r. quasi manuancus.
.i. unus manus carenos. **Peplum**. i. pa. uestimenti. t. s. mbria. **Difer-**
to fame. i. locutione. c. uincta uel ordinata. **Cienti**. i. amico.
Dilubra. i. templum demonioru t. diaraga. **Turificare**

.l.rouchem. Inuenbus .l. scuta .l. incestina. Bidentium .l. bisaccutum touu
V **L**urida .l. sordida .l. immunda. Gregorius felix fama supererantus
V **Q**uem dicit docuit mundum seruare pudorem. Basilus quondam doc
 torum maximum auctor. Condidit egregiam diuine doctrine legē
Toruis .l. bratis .l. optibus .l. oculis. Gestic .l. dilectat. Fraudebere
E .l. fraudare debere. Sollers .l. sollicitatastia. Vergere .l. inclinare
Normula .l. anorma diminutiuum. Secuo .l. prauo. Tricinia .l. uuag.
Alternis uocibus reddens oracula scis .l. scripsit sententias diuersas
 dec corda scōz. Dum forma .l. quando prima creatura rum
V **U**rt .l. exameron fecit .l. explanatio. tumerū cherū. Hinc nobis exort
 mundinascens origo .l. exirculo. undierū apertur origo
 mundi. Cuder & .l. per cōter & .l. t ex planar & .l. t formar &
Molimina .l. edificia. t mahunga. Memphitica .l. egyptia.

Patronumij. i. pectorum. i. muntboron. Ergastula. i. mansiuncula. i. cor
Uppus. i. cer. i. predictus. i. sustentatus; Uixerat in terris celestium munere
fructus. Undecies olenos. & tres feliciter annos paulus heremita
U Hilariion felix somosonominidicus. Quem presens crebro mundus
rumore celebra. Gestic nor mu. i. uitam. Magister. i. antoni
Perpendicula. i. mensura siue lapis est q pendit in lancea maxima
querectitudinem signat; Petulcu. i. indomitu. Gyspon. i. genus serpen
Inormen. i. ingentem. Reptamen in prunas osumpit correst / tis
telidatum. i. que illuc illu hilarion se pere uisit. Celidru. i. ser
pens. Glomerantes. i. cumulates. i. congregantes. Tremuli. i.
timidi ac emendo dictum. Clancula. i. occo. Predictus. i. susten
tatus; Per somniū femina senst. i. illa femina graui in firmita
te. deterta misit. adeū curiræ que tūc rogatus fuerat. se fac
turū concessit q opere nocte secuta qst p̄sens p̄uisionem p̄fecto

Up̄ Ioh̄ heremita; Faustus .l. beatus t̄s̄. Imperium florens
cum roma teneret. **A**tq; gubernare & regnorū sceptra
porbem. **T**emporibus fructus benedictus claruit istē
Ausonie .l. italie Indultē r̄e .l. concessit. **A**n fractibus .l.
circuacionibus. **C**alculus .l. uua c̄sem .t. numerus. **C**hābē
.l. gladium t̄ bellum; **F**elix migrare & **I**nar cem .l. s̄s̄ be
dictus; **H**uius alumnoz .l. discipuloz .l. gregorii & ce
teroz. **P**endula .l. pendens. **O**uantes .l. gaudentes. **L**ichi
.l. quer dar. **P**ausantes .l. requiescentes; **T**umbe .l. sepulcra
Index .l. demonstrans; **E**xplosis .l. extincis. **V**erpuat .l. piigra
fontana .l. aqua a fonte dicta. **N**arcisus .l. sp̄ū nom̄ .t. arbor
aromatica. **L**imphe .l. aque. **V**itruu .l. glesin stouf .
Lincimos .l. quer dar. **C**entro .l. circulo .l. in medi & cetero pis
Aruiā .l. sinero. **S**erofe .l. porcitsiu. **G**raftor .l. habulus

Cumcrino .l. cūtribustestibus .triplice Sugillene .l. crimi
 netur .tre pitehendet^{tere}ur; Flammisarsis .l. repletas.
Scrofo sam querellon .l. fraudulentam. Regali corpori mor
 bo .l. regalis. **M**orbus dr̄ gregios cibos querit ille omoquil
 lam pestē habet̄ que dr̄ fulua pestis. **G**laucoma .l. albugo.
Lipposcellos .l. oculos. **L**are .l. igne. **T**orrentis .l. torrentisig
 nis. auerbo correouemens. **A**ctor .l. nator; **T**orruū .l. prauū.

Vp **L**urida .l. putrida. **L**impida .l. clara. **A**lmasis. **A**lexander cum
 uitam funere clusit. **P**ost hec successit florensis chunus iuseuo.
Quir̄ eigis exubias ut pastor ouile tue. **M**andras .l. caulas
Lo culo .l. uasparū aptū ad porzandū; **S**pissa .l. denidisa.
Arsenius .l. propriū nomen. **M**ancus .l. ægenū quasi manu
 ancū .l. dubiū .temherndi. **A**ni .l. posterior pās. **V**lperacephal .l.
 caput serpentis **B**uceuspallor .l. q buxus albus est;

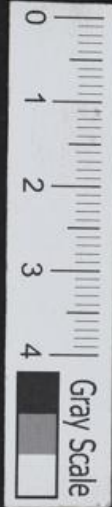
Instimulare .l. stimulis agitare; **P**rocax .l. audax; **O**buncat .l.
retrat curuam uadse; **P**etris .l. scutis tpeccationibus ueris; **M**e
cham .l. meretricem; **T**estudine .l. tpeccatione tpeioqui; **F**recus .l.
suscitatus .l. audax; **L**ibros scos .l. mundos; **T**igilli .l. domati .l.
trecti; **Q**uem .l. xpm; **P**er bios laudatos .l. tlaudatos; **I**usticie
salem .l. dm qui e uerussol; **B**identu .l. ouiu; **G**arrula .l. q mutau
loquid; **R**egis excubinas .l. uigilis xpi rex regum; **A**bsidam .l.
q nos dicimus rotundu .l. tprimapars basilice; **F**erox strofa .l.
crudelis fraus; **P**ullis .l. pollutis; **D**ilubri .l. immundi; **F**lumen
.l. sacer dos .l. pontifex; **S**purca .l. imunda; **F**unctus; .l. minis
tratus; **N**utarencax .l. didubarent; **S**acellis .l. tepis
taris idoloru; **V**entis flagellis .l. man munden; **P**ulpas .l.
carnes; **C**apita .l. inuisione captas; **D**euota .l. finita
Hoc ÷ ephibi .l. quadhuc cum bar to nsuestra; 24

Inuestes .i. Inbubes .i. sine barba **Rosetis** .i. rosfaraiun . **Titan** .i. sol
Sabro .i. scubaheremo .i. turoato .i. humilium doloquitur . **Enxa** .i. par-ti
 liberta . **Gemellos** .i. zuenelon ; **Fimbriis** .i. mcestimis tde
 strudre . **Explodere** .i. expellere . **Mancos** .i. quasimanuan
 cas .i. dubios .i. temhede . **Luscos** .i. unumoculum habentes

UP **Luscos** ac **strabos** quia ualuce stuuuntur ; **Blessos** .i. lispinder .
Balbos .i. famalonde ; **Spurte** .i. immunde **Marsupius** .
 .i. sec cil . **Elfat** .i. plena ; **Mutabat** .i. occidebat .

UP **Aurifallentes** gestant marsupia farsa . **Algida** .i. frigida .
Sopuit .i. mitescit . **Dextra patris** .i. di proteccio .
Gorgoneis .i. furialib . **Sarmentorū** .i. ramorū .i. arbor .
 tquia uitis exciditur ; **Tarcit** .i. impleuit . **Inquam**
 .i. Torpore .i. tardore ; **Facula** .i. facula . **Salamandra**
 Ideo uocata est . quia contra incendia ualeat

Causa inter omnia uenenata uix maxima est. Cetera enim
singula offerunt hec plurimos parte inimit nā si arbo
ri respert omnia in poma in ficibus ueneno & eos q̄ ederint occidit
q̄ si uel in puteo cadat uel ueneni ei potum es: sic sicut igne sola
animaliū exinguit. uiuit enim in medijs flammis sine dolore
in summatione **Proto**. i. primo. **ueste**. i. in pube tuuene. **Impatibulū**
. i. in patibulū. **taper** cū suspensū. **Robor**. i. arbor. **Idolis**.
. i. deditus. **Ingeniosus** tuuene. **Ardens** ingenio. **Impudens**
pectore puler. i. se donat. **Sagaci**. i. ingeniosi. **studios**.
Celestigrāmate. i. se scripture. **Fisci**. i. potestate. **Nanc**
tus. i. uenens capital. i. in cisione captus. **Fremulus**. i. trem tamidus.
Concinans. i. cōponans. **Mortua**. i. mortalis. **Doctrix**. i. nom uerms
Culine. i. cūchinū. **Testudine**. i. ptectione. **Lentescunt**. i. incescunt.
Baria. i. p̄riū nom femioe. **Vestalis**. i. uirgo ueste om̄ deze uirgms c̄staba
Glacis. i. uenens tuuene. **Lunula**. i. ornāta mulierū. i. p̄ccatois gestan
cū in similitudine semilunę factum.

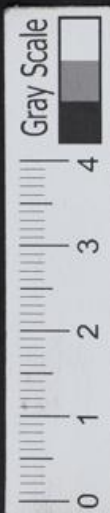

Arbiter aetheriolugiter quoregmine sceptr
Luci fluumque simul caeli regale tribuna
Dispomis moderans aeternis legibus illu
Horridana multans torsisti membra uehemot
Exatto quondā ruer & dum luridus arc
Limpida dictata metro rum carmine presu
Munera nunc largire rudis quo panderereru
Versibus enigmata queam clari distina fat
Siedis indignis tua gratis donare pendi
Castalidas nimphas non clamo cantibus istu
Examen neque spargebat mihinectar inor
Cynthi sic numquam perlustro cacumina sed ne
In parnaso procubui nec somnia uia
Nam mihi uersificum poterit dī ad dēre cū me

I nspirans stolidę pia gratis munera ment
T angit simentem mox laudem cor dare pendun
M etrica nā moysen dedarant carminauate
L andudum cecimisse celebris uexilla trophe
L ate per populos inlustria quantidus so
L ustrat oboceam iuncollens gurgite cepha
E t psalmista canens metrorū carminauoc
N atum diuino promit generamine nume
I n celis prius exortum quam lucifer orb
S plendida formatis fudisse luminasedi
V erum si fuerint bene hec enigmata uers
E xplois pentius newus & rusticitat
R itu dactalico recte decursa necerro
S eduxit uana specie molimina menti

I
V
M
L
L
E
N
I
S
E
R
S

diale

Il nequam potiora suis arida serui . . . 8
Belligero quondam qui uires tradidit
Viscera per p[ro]p[ri]um firoris repleat haust
Sic eis nam lacris duxisti cauitibus amne
Olim cum cuneus transgresso marmore rubr
Desertum penetra cecinit quod carmine dau
Acepoli genitor seruas quae secula cunct
Soluere iam scelerum noxas dignare nefanda
Matrix cunctorum quos mundus gestat morbe . **TERRA**
Nuncupor & merito quia numquam pignora tantum
Improba sic lacerant maternas dente papillas
Prole urens aestate tabescens tempore brume
Lerner e menullis possit . nec prendere palmis **UENTIS**
Argutum uocis crepitum citopando per orbem

Uiribus horridis ualeo confringere quercus
Nam superos ego pulso polos & rura per agro
III **T**ersiclor fugiens celum terramque relinquo **NUPS**

Non tellure locus non in parte polorum est

Exilium nullus modo tam crudele ueretur

Sed madidum mundum faciam frondescere guttis

III **C**rede mihi res nulla manet sine me moderante **NATURA**

Et frontem faciemque meam lux nulla uidebit

Quis nescit ditione mea conuicta rotari

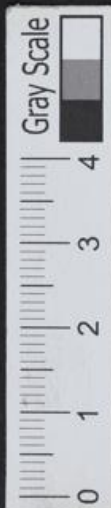
Alta poli solis que tubar luneque meatus

V **T**aurantais proles prisco rum fumne fingor **DEIRITAEU**

Ast ego prima mei generis ruderamenta re texam **celestae**

Soleru ber gentu ssum par tui ubi s aquo se

Lustro polos passim solos non scando per austos

9
Nunc ego cumpela gōstis commūib; msto. **DELUNA**

Temporareciprocis conuoluens menstrua cydis

Ut mihi luciflus decreset gloriaforme

Sic augmenta latex cumulatū gur gite perdit

Facundū constat quondā cecimisse poetā. **DE FATOT GENESI**

Quod si & quod dura uocat fortuna sequamur

Me ueteres falso dommū uocitare solebant

Sceptora regens mundi dū xpi gratia regnet

Nos adhlante fatas stolidi dixere priores. **DE PLADIB;**

Nā septena cohors est sed uix cernitur una.

Arce poli gradimur nec non sub t̄ara terra

Furuis conspiciamus tenebris & luce latemus

Nomina de uerno duentes tempore prisca

Ene ego non uereor rigidi discrimina ferri. **DE ADAMAN TELAPIDE**

flammarum neutrorum cremor sed sanguine capri.
Uirtus edomiti mollescit durarigoris

DEX MOLO SO
Sic cruor superat quem ferrea massa pauescit
Sic me iam dudum rerum ueneranda potestas

Peccerat ut domini truculentos persequor hostes
Rictibus arma gerens bellorum proelia patro
Et tamen infantum fugiens mox uerbera uito

**XI DE PLU
DISI. FOLU
FABRORU**
Placibus alternis uescor cum frem gemello
Non est uita mihi cum sint spiracula uitae

Ars mea gemmatis dedit ornamenta metallis

**XII DE OM
NICIB;
LUER. MIB;
SERICIS
UERTER. CIO;
SINTIBUS**
Gratia nulla datur mihi sed capto alter honorem
Annua dum redeunt texendi tempora telas

Lurida setigeris replentur uiscera filis

Moxque genestarum frondosa caecumina secundo

U t globulos fabricans tumifatis orbe quiescam

10

611 **Q**uāuis aere cauo salpicē classica clangant *de br. tra. i. organi*

Et citharę crepitent strepituque tube modulent²

Centenos tñ eructuant mea viscera cantus

Me presente stupē mox musica corda fibrarum

612 **P**ulcher & excellens spetie mirand' morbe *de pauone*

Ossibus & neruis ac rubro sanguine cretus

Cum mihi uita comes fuerit nil aurea forma

Plus rubē & moriens meanū quam pulla putrescet

613 **I**gnibus in mediis uiuens in sentio flāmas *de palamandra q.:*

Sed de trimenta rogi pentaus ludibria faxo *similis: lacerte*

Nec crepitante foco nec scindillante fauilla

Ardeo sed flamme flagrante tor re tepescunt

de uligine id: pisce uolante

Nunc cernenda placent nre spectacula uitę.

Cum grege piscoso scrutor maris æquo rasquamis

Cum uolucrum turma quoque scando per ethera pennis

Et tñ ætherio non possum uiuere flatu.

Iper-naq; multo maior; octreis ex cuius uellerib;

Engeminis nascos per ponticæ cerulæ ^{est} uelut ^{est} ^{est} ^{est}

Uellera setigero produens corpore fulua.

Enclamidem pepi nec non & papula pulpe

Confero sic duplex facti per soluo tributum

Dudū conposita sego nō gesto figuris; demirtic. ^{est}

Ut leo sic formica uo cor sermone pelusgo.

Tropica nommibus signans presagia duplis.

Cum rostris auum nequeam resistere rostro

Scrute tur sapiens gemino cur nomine fingur

Cum

Xum

XVIII

^{de sale}
Dudum lymphas quamosopisce redundans
Sed natum nouo facti discrimine cessit.

Torrida dum calidos patior tormenta per ignes

Nam cineri facies mihi busquesi millima nitet.

Enigmata u uersibus decurrent de apibus

XX **M**irificis formata modis sine semine creta

Dulcia florigeris onero precordia pradis

Artemea crocea flaves cumt fercula regum

Semper acuta gero crudebspicula belli

Atque carens manibus fabrorum unco metalla

XXI **C**orpore sulcato nec non ferrugine glauca delima

Sum formata fricans rimis informe metallum

Auri materias massasque polire succa

P lana superficie constans asperrima rerum

6. arria uoce canens rauco cūmur mure

de acalanti de quela tūroscima seu

*Arde
tir
uscima
dr*

XXII

Uox mea diuersis uariatur pulchra figuris:

Raucis omis numquam modulabor carmina rostris

Spreta colore tñ sed non sum spreta canendo

Sic non cesso canens fatis terrence futuro

Nam me bruma fugat sed mox aestate redibo

de trutina q; monitau dñe eo q ad monitū inclinata uerget

XXIII

Nos geminas olim genuit natura sorores.

Quas iugiter re ccelegis censura gubernat

Temnere personas & iusseruare solemus

Felix in terra fieri mortalibus ceuum

*de canē
zia* **I**usticie normam si seruent more sororum

XXIII

Mecaput horrentis ferarū genuisse dacomis

12
Augeo purpureis gemmarum lumina fucis
Sed mihi nondabitur rigida uirtute potestas

Siprius occumbat squamoso corpore natrix

Quam summo spoliere capias deuertacerubra

xxv **V**im mihi natura dedit immo creator olympi *de magnitudine
ferri*

Id quo cuncta carent uideris miracula mundi

Frigida nam chalybis suspendo metalla per uiras

Uiquadam superans sic ferrea fata reuoco

nox adamante cypri presente potentia fraudor

xxvi **G**arrulus in tenebris rutilos cecimisse solebam *de gallo*

Auguste lucis radios & lumina phoebi

Peniger exerto populæ nomine fungæ

Armagerens pedibus belli discrimina faxo

Serratus capitis gestans in uertice cristas

XI
de coti
lo

XII
de mmo
tauro

de aqua

Frigidus ex gelido prolatus viscere terre
Duriciem ferri quadrata fronte po libo

Aque senecutis uereq̄ discriminatum quam

Mulcifer annorum numerum nide mseruignis

nox rigida species mollescit torribus atris

Summihi dissimilis uultu membrisque biformis

Cornibus armatus horrendum cetera fingunt

Membra urum fama clarus ^{cretica} per gnossia rura

Spurius in ceruo creta genitore creatus

Ex omnis pecudis que simul cognomine dicat

hæsemis uersibus t septenis & pluribus

Quis non obstupeat nr̄is spectacula fati.

Dum uirtute fero siluarum roboramille

Ast acus exilis mox tanta gestaminarumpit.

Nam uolucres celi nantesque per æquora pisces

Olim sumpserunt ex me primordia uitæ

Tercia pars mundi mihi constat iure tenenda

XXIIII Nos dem & septem gentes sine uoce sorores *de elemto. tab*
Sex alas nothas non dicimus ad numerandas *eccliamio*

Nascimur ex ferro rursus ferro moribunde

Nec non & uolucris pinna uolitantis ad etham

Terminos fratres in certa matre creati

Qui cupit instanter sitiens audire docentes

deci conu Tunc cito prompta damus rogantia uerba silent

XXX Candida forma nitens nec nisi furua nigrescens

Est mihi diuaria componæ imagine pennæ

Uoce carens tremulana faxo crepacula rostro

Quæuis squæ migeros discerpā diracalubros

Non mea loetiferis turgescunt membra uenenis

Sic teneros pullos prolemque nutrire suesco

Carne uenenata tetraque cruore draconum

xxxii
de pugilla
ribus

Melligeris apibus me prima processit origo.

Sed pars & terrior crescebat cetera siluis

Nunc ferris stimulus faciem proeindit amoenam

Calciamenta mihi tradebant tergora dura

Flexibus & sulcos obliquat ad instar aratri

Sed semen segeti de caelo ducitur alium

Quod largos generant millena frugem maniplos

heu tam sc̄a seges diris & tingitur armis

xxxiii
de torica

Roscida me genuit gelido de uiscere tellus

Non sum setigerolanae uelleris effacta

Licia nulla trahunt nec garrula filares sul

tata

Nec crocea serescunt lanugine uermes

Nec ^{rad}radis carpor duro necpectine pulsor

Et tamen enuestis uulgi sermone uocabor

Spicula non uereor longis exempta farctis *de loco cuncta*

xxxiii **Q**uamuis agricolis non sum laudabilis hospes.

Fructus agrorum uiride decespice ruris

Carpo cateruatim rodens despicere libros

Cor mihi subgenibus nam constat carcere septū

Pectora poplitib; subduntur more rubee

Iam dudum celebris spolians niloticaregna

Quando decem plagie spurta cum gente luebant

xxxiiii **D**uplicat arsgemini innoim rite figuris *decimicticorace*

Nam partem tenebre retinent parteq; uolucres

Rarome quisquā cernox subluceserena

Quin magis astriferas egonocte fouebo latebras
Raucis sono mediū crepitare per aera suescens
Romuleis scribae biblis seduoce pelasga

descriptio
xxxv

Nomine nocturnas dum semper seruo tenebras

Corpore sum gratilistimulis armatus aceruis

Scando ceteruati uolitant super dua pennis

Sanguineas sumens predae mucrone cruento

Quadrupes di parcens nulli se dispicula trudo

Setigeras pecodū famulans per uulnera pulpas

Olim famosus uiscans memphitica rura

Nam q; ^{renula} toros ^{phoragis} cerebrians tauro rū sanguine uesca

decanco que nepa uocatur

xxxvi

Nepa in nom̄ ue teres dixere latin

Humida spumiferis spatio per litora ponti

Passibus oceanum retro grada transeo uersis
Et taeniæ æthereus per me decoratur olympus
Dum ruber in caelo bis sereno sidere secando

15

Ostrea quem mœuit duris per territa saxis
detripulaq; n̄nando sed grandiendo aqua transit

xxvii Pergo super lacices plantas suffulta quaternis
Nectamen in lymphas uereq; quod mergara quosq;
Sed pariter terras & flumina calco pedestris

Nec natura sint celerē natare per annes

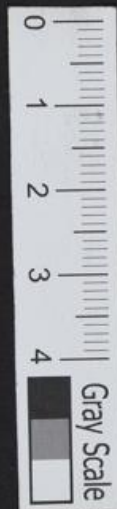
Pontibus austracibus; fluuios transire fero ces

Quin potius pedibus gradiq; super equora sicis

xxxviii Setiger in siluis armatos dentibus apros *de leone*

Cornigerosq; simul ceruos licet ore rudentes

Conterro nec parcens ursorū quassos lacertos

XXXIII

O ra cruenta ferens mur-sus rictusq; luporum
Horridus haud uere & legali culmine fræus

Dormio nam patulis non claudens luminagēis

Sūmiger exterius rugoso cortice tectus. *depipero*

Sed tamen interius candentem gesto medulla

Dilicias epulas regum luxusque ciborum

I us simul & pulpas battitas condo culinæ ^{4-cuchina}

Sed me subnixum nulla uir-ate uidebis

depuluit

XL io

Viscera si fuerint nitidis quassā ^{ta} medullis

Nolo fidem frangas licet irrita dicta putentur

Credula sed nr̄is pande pre cordia uerbis

Celsiq; ad superas possunt turgescere nubes

Sic apta aufer-tur ^{icoto} in corpore dempto

Alicū captis si p̄essus mole graua bar

Stro-
pho-
ne

I ma petens iugiter minorari partem debet

Grandia membra mihi plumescunt corpore denso

Parcolor accipitri sed dispersa causa uolandi

Nam summa sicut non trano per aether apennis

Sed potius pedibus spatior per squalida rura

Ouorum teretes prebens adpoculate feras

Affrica poenorum me ferat zignere tellus

Lurida placcices cenosas lustropaludes **desanguisuga**

Nam mihi conposuit nomen fortuna acruentū

Rubro dum bibulis uescor desanguine buccis

Ossibus & pedibus gemmisq; carebo laceratis

Corpora uulneribus sed mordeo diractis sulcis

Atq; saluti feris sic curam presto labellis

XLIII

Mepater & mater gelido genuere rigore
 Fomitibus siccis dummoq; rudimenta uigebant
 Quorum uis propria fortuna tunc cere possunt
 Cum nil nilati cesinea possint uincere facta
Sed saltus scopulus stagni ferriq; metalla
 Cōminuens penitus nature iura resoluam
 Cum me uita fouet sum clari sideris instar
 Post hec & factu uictus picemq; or & sto

XLIII

In fatu nascor ramosa fronde uirescens **de fuso quo fi**
Sed natura meū mutauera & dines fatū **liator quate**
 Dum ueo per collum teretem uertiginem olam
Tam ^{longa} nulla nullus zona p̄cingitur heros
 Per me facta uirum dicunt decerne re parcas

17
Ex quo conficitur regalis fragula pepi

Frigor ad auroros sternant ne forte resistam

XLV
UR
CIC
Torqueo torquentes sed nullū torqueo sponte

Ledere nec quemquam uolo in prius ipse reatum

Contrahat & uiridem studeat decerpere caule

Feruida mox hominis turgescunt membranaceas

Uindico si noxam stimulisque ulciscor acutis

XLVI
RVN
DO
Absque cibo plures degebam marci damenses

Sed sopor & somnus ieiunia longa tulerunt

Pallida purpureo dum glescunt grammis rura

Garrula mox crepitat rubicun dū carmine gnat

Post teneros fetus & prolem gentis adultam

Spontem ea fugiens umbras querolatebras

Si uero quisnam pullorū lumina ledat

Adfero conper tū medicans cataplasmas salutis
Querens cam pestrem proprio nomine florem
Sic me formavit nature conditor almus
Lustratere tota spatiosas secula clis
Latas in gremio portans cum pondere terras
Sic maris undantes cumulos & cerula cludo
Nam nihil in rerum natura tam celer eā
Quod pedibus pergat quod penis ethera trondē
Accola nec ponti uolucans per cerulas quamis.
Nec rota per girū quam erudit maxima lymphę
Currere sic possit nisi septem sidera tracent.
Horrida curuacapax patulis fabricata metallis
Pendeo nec cęlum tangens terrę ue profundam
Igmbus ardescens nec non & gurgite feruens

uer
co
u

lum
ber

Sic geminas uario patior discrimine pugnas
Dum latice lymphæ tolero flammâsque feroces

mirabilion chili folon

XLVIII Prorsus achiuorum lingua partiterque latina
Milleuocor uiridi folium decespice natum

Id circo decies centenum nomen habebō

Cauliculis florens quomam sic nulla frutescit

Herba per innumeros telluris limite sulcos

LX Sponte meanascor fecundo cespite uernans

Fulgida decroceo flauescunt culmina flore

Occiduo claudor sic horro sole patesco

Unde prudentes posuerunt nomina grece

LXI Materia duplici palmis plasmabor aperis

Interiora mihi candescunt uisceralino

S e u e r t e g r a c i l i u n c o s p o l i a t a n i t e s c u n t
S e d n u n c e x t e r i u s f l a u e s c u n t c o r p o r a f l o r e
Q u e f l a m m a s q u e f o c o s q u e l a r e m q ; u o m a r t i a f u n d u n t
& c r e b r o l a c r i m e s t i l l a n t d e f r o n t i b u s u d e
S i c t a m e n h o r r e n d a s n o c t i s e x t i n g u o l a t e b r a s
R e l i q u a s e i n e r ũ m o x u i s c e r a t o r t a r e l i n q u u n t
S i d e r e u ^{ARCTU} s t i p o r t a r m i s ^{RUR} I n u e r t i c e m u n d i
E s s e c l a f a m o s o g e s t o c o g n o m i n e u u l g i
I n g i r o u o l u e n s l u g i t e r n o n u e r g o d e o r s u m
C e t e r a c e u p r o p e r a n t c e l o r u m l u m i n a p o n t o
H o c d o n o d i t o r q u o s u m p r o x i m u s a r i
Q u i r i p h e i s s e i t h i e p r a e l a t e s m o n t i b u s e r r a t
V e r g i l i a s n u m e r i s a e q u i u a n s i n a r c e p o l o r u m
C u i p a r s i n f e r i o r s t y g i a l e t h a q u e p a l u d e
F e r t u r & i n f e r i n f u n d o s u b c ũ b e r e n i g r o .
^{CO CU MD .} ^{DUPLEX}

xii

lxiii **C**redere quis poterit tantarū foederarū . 19

Temperat & factis morum contraria fata

Ecce la rem lacte quoq; gesto in viscere uentris

Nec tñ undantes uincunt incendia limphæ

Ignibus aut aeris siccantur flumina fontis

Foedera se pacis sunt flammis inter & undas

Malleus in primo mēnet formabat & incus

lxiiii **M**adomus ueneror diuino munere plena

Valuas sed nullus reserat neclimnapandit

Culmina in fuerint aubis sublata quaternis

Et licet exterius rutilent de corpore gemæ

Auræ adū fuluis flauescit bulla metallis

Sed tamen uberius dicantur uiscera crassa

Intus quæ species flagrat pulcherrima xpi

Can dida sc̄arum sic florent gloriarum
Nec trabes in templo surgunt nec tecta columis
Hos pes ^{cas} prae ruptis habitans in margineripis ^{tor.}
Non sum torpescentis oris sed belliger armis
Quin potius duro vitam sustento labore
Gossaqua prosterbens mox ligna securibus uncis
Humidus in fundo tranat quae piceis a quo so
Sepe caput proprium tingens in gurgite mergo
Vulnera fibrarū nec non & lurida tabo
Membra medens pestemq; luemq; resoluone canē
Libris conrosis & cortice uesoor amara
Armiger ^a in faustilous & raptor ganimedis ^{ui} ^{la}
Quamquā pellacescant arent carmina uaces
Non fueram praepes quo fertur dardanae les

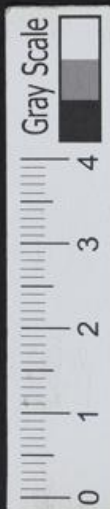
Sed magis in summis ciconos agitato fugaces
^{carceribus} Arantes quegrues yturbo subethereis axe
 Corpora dum senio corrumpit fessafestus
 Fontibus in liquidis mergentis membra madescunt
 Posthuc restauror preclaro lumine phoebe

^{ues per sidus}
^{lyui} Tempore de primo noctis mihi nomen adest
 Occiduas mundi complector cardine partes
 Oceano titandum corpus tinxerit album
 Et polus in glacis descendens uoluitur undis
 Tam sequor in utre is abscondens ^{lymna} uoluitur capis
 Et fortunatus subito nitollar ab aethra
 Et furuas lumen noctis depelleret ubras

^{penna scripta r}
^{xum} Medudum genuit candens onocratulus alba
 Gutture qui patulosorba degurgitae lymphas

Perigo per albentes directo tramitecam pos
Candentiq; uiae uestigia cerula in quo
Lucida migratis fuscans anfractibus arua
Nec satis est unam per campos pandere callem
Semita quin potius milleno tramite tendit
Quenon errantes ad celi culmina uexit.
Collibus ^{mo no} in celsis ^{ceruis} pseudis discrimina martis
Quauis uenator frustra latrante molofo
Garrat arcifer contorquens spicula ferri
Nil uereor magnis sed foetus uiribus altos
Belliger impugnans elefantem uulnere steruo
Heu fortuna ferox quem esse arte fecit illa
Dum trucidat grandes & uirgine uinca inermi
Nā gremium pandens mox pulchra puer per apn
dit

Et uoti compos celsam deducit ad urbem

Indidit & cornu nomen mihi lingua pelasga

lxxx. Sicut idem propria dixerunt uocelanti

^{Pu cio} De terrae gremis formabar primitus arte

Materia trucidibus processit cetera tauris

Aut potius putidif constat fabricata capellis

Per me multorum clauduntur lumina l&eo

Quidomni nudus nitor defendere uitam

Nam domus est constructa mihi detergore secto

lxxx. Nec non & tabulis quas findunt stipite rassis

^{fam fa lu ca i. bulla aqua pica} De madi donas cor rorantibus aethere guttis

Turgida concrescens liquido de flumine lapsu

Sed me nulla ual& manu sudo gurgitente

Tangere nistatim rum pantur uiscera tactu

Et fragilis aenues. flatus discedat In auras.

Ante caeteruacim. per lymphas. duco cohortes.

.lxxii. Dum plures orucomites. potantur eodem

Dum genus ^{de} humanum ^{cor} truculenta ^{uo} fluenta necarent

Et noua ^{mul} tarent. mortales cunctos equora

Exceptis raris. gignunt. qui semina saedi.

Primus uiuentium. perde hanc foedera iuris

Imperipatris. contempnent. subdere colla.

Unde puto dudum uersu. dixisse po etam.

Abluit In terris. quicquid deliquit Inundis

Nam so bolem numquam dapibus ^{q. mactat eos ante a pauis} sacra ciborum

Ni prius In puluis plumas Ingrescere cernam.

.lxxiii. **coluba** **coluba** littera tollatur post haec sine prole mane bo-

coluba Dum d's In fandas amplectere aequora noxas

Ablueretq. simul scelerum contagia lymphis.

21

prima praecpta. compleui iussa. parentis
^{astudentis}
porceni dens. fructu terris. uenisse salutem.

Mata quappoer. semper p̄ cordia gesto

xxii. Et felix. praepes nigro. sine stelle manebo.

Fidatis custos. ^{muri} conseruans ^{ceps} per uigil aedes

Noctibus Insuruis cecis lustrabo. latebras

Atrox haud per dens oculorum. lumen in antris.

Furibus Inuisis uastant. qui ferris acer uos

Insidus tacite dispono. scandala moras.

Et uaga uentore. rimabor lustriferarum

hec uolo cum cambus arma sagitta refuga ces.

Qui mihi latrantes crudelia. bella ciebant

xxx. Gens ex ossa mihi tradebat. nomen habendum.

mola

Nossumus aequales communi sortis orores

Quae damus ex nro cunctis alimenta labore

par labor ambarum dispar fortuna duarum

Nec rana cur sit qd nunquam altera gessit.

Nec tamen inuidiae stimulis agitamur aceruis

utraq; qd mandit qd primum ac ore pacem ei;

.lxxxvi

Comminuens reddat famulans sine fraude maligni

DE CRI BELLI

Sicca pruinosam crebris effundo fenestris

Cadentemq; niuem iactans de uiscere furuo.

Et tamen omnis amat quam uis sit frigida nimbo

Densior & nebulis late spargatur in aula

Quas sine morales grassantur funere loca

Sic animae pariter pereunt dum uita faescent.

Et quae ditata contempnunt limina ditae

Liquitur in prunis nunquam torrentibus haec nix.

.lxxxvii Sed mirum dictu magis indurescit ad ignem. *salpae*

sum caua bellantum crepitauq. corda ciebo.

22

Uocibus horrendis stimulat in bella cohortes

Idcirco rebo instanto. clamore. resalto.

Quod nulla interioris re crudunt. uiscera uocem

Spiritus incoto sed regnant corpore flabra

Carrula me poterit. numquam superare cicada

Aucguta simul cantans luscinia rufus

Quam lingua propria dicunt. achala nica greci

Semper habens uirides frondena. In corpore crines

Tempore nonullo uiduabor tegmine spisso

Circus & boreas quamuis & flamma cauri.

Uiribus horrendis studeant deglobere frondena

Sed me pestiferam fecerit facare orum

Cum uenenatus glescit de corpore stipes

crepitate

boviii

^{l. lupi.}
Lurcones rabidi quem carpunt. rictibus oris
Occido mandentium. mox plura cadavera loeto.

TORTELLA.

Peterrisior candens corpore pelca
Et mihi e fecunda uulcani. torrensescens
Carior & multo quam scuta duelli. & cetera
Nectamen. In medio clape stat. ferreus umbo
Ne sine quid pdest dirorum. parma uirorum.
Vt artus ani meq. carent tramite mortis.

boix

Nisi forsitan ualidis refrager. uiribus orco
Me pedibus ^{pis} manibusq. simul fraudauerat almus
Arbitr in mensum primo dum pange rot orbem
Fulcior haud uolucans ueloci praepetis ala.
Spiritus alterno ^{is} uegitat. nec corpora flatur
Quamuis Incaelis conuexa cacumina cernam

Non tamen undosi contempno marmora pona. . lxxxix. 23
omniamembra mihi plasmauit corporis auctor ^{colo SEUS} simulacrum
gigantis Inroma

Hec tamen exisdem membrorum munda sumpsi.
pergere nec plantas oculis nec cernere possum
quam quam nunc patulae constant sub fronte fenestrate
Hællus anhelans pcedit viscere flatu
spicula nec geminis torquere lacepat
Heu frustra falter confinxit corpus Inorme

Totus membrorum dum frivdor sensibus Inous . lxxxix
Per ^{Fons} caua telluris clam serpo celerimus antea
Uel ex uenarum girans in fractibus orbis
Cum care am uita sensu quoque funditus ex pers.
Quis numerus capiat uel ^{latens cultus} laterculus æque. quis
Uita uentum generem quot milia partu

his neque per caelum rutilantis sidera spero
lxxxiii Fluctuage ponti nec compensantur harena
Colauca segetum uernans exaequore ruris
Fertengus mihi tradebant primordia faci
Bina mihi constant torconam brachia loro
Ex quibus inmensum truci daltam molegigantem
Cum ceperent olimgenas saeuire phalanges
plus amo cum ce re a bellum de ce re saxo
Quam duris pugnantis ferrata cuspidis canctis
Tres digiti totum uersant super ardua corpus
lxxxiiii Erro caput circate nues & tendor inauras
Aeraper sudum nunc binis remigo pen nis
Horridus & grossae de pmo mur mura uocis
Inque cauo densis conuersor stupice tur mis

Dulcia conficiens propriis alimenta cateruis

24

Et tamen humanis horrent haec pabula buccis
Sed quicumque cupit dirumpens federa pacis
Dirus commaculare domum sub culmine quæro.
Templo socias in bellum clamo cohortes
Dumque cætera aciem stridunt. & spicula tridunt
Agmina disugiunt laculis exærita diris
In fontef. hostisictorquent telanocenta.
Plurima quæ constant ætris ^{utata} infesta uenenis.
Fausa fuit ^{me Larius} primo mundi nascentis origo.
Donec pstratus succumberet arte maligni.
Et me tunc priscae. pcessit causa ruinae
Dulcia. quaerudibus. tradebam. mala colonis
Entærum mundo testor reme asse salutem

Sapientia depatulo. dum penderet arbitrio or-bis
lxxxvi. Et poenas lueret soboles ueneranda tonantis.

^{si culnea.}
Quis prior deprompsit In mundo tegmina uestis
^{Aut quis eleuaret miseris praeter egerentem.}
Irrita. non referam uerbis. nec frivola f. ingam

Primitus In terra proprio. de corpore pe plum
ut fama feratur p duxi. frondibus altis

Cari came curuat dum massis pabula praestat
sedulus agricola. brume quas tempore mandit

^{cu} ^{ba} ^{uina} ^{ria}
lxxxvii. In plures debriant Inpendo pocula bacchi

Quintor ex praesit quae flauescenabus uuis

Pampinus & uiridigenit. de palmita botris
pec care cauponis. complens exuitae tabernam

sic mea turgescunt ad plenum uiscera musto
Et tamen Inflatam non uexat crapula corpus

quam. lus hoc nectar centenis hauserat uinis
 proles sum terre. grescent insalubris alas.
 Materiam cunens findit sed cultor agrestis
 Pinos euertens altos. & robora ferro.

Sol. & Luna.

lxxx. Non nos saturni genuit. spurcissima proles
 iiii. Iuppiter Inmensum fingunt quem carmina uacant.
 Nec fuit In delo ^{Insula} mater Latona. creatrix.
 Cynthia non dicitur nec fr̄ apollo uocatur.
 Sed potius sum mi genuit regnator olympi;
 Qui nunc In caelis excelsis praesidet arci.
 Diuidimus mundum communilege quadratū.
 Nocturnos regimus cursus & frena dierum
 Hi soror & fr̄ uagas aecula iure gubernent.
 Ne uchaos inmensum. fuscet & cuncta lacetris;

lxxxviii. A tra que nunc erebi regnarent tartara nigri
Der^{is} ^{ca lxx} ^{uræus} lapis profuaxi flumine lento.
Dum frangant flamme saxorum viscera dura
Et laxis ardor fornacis regnat habenis
Nunc mihi forma capax glacie q. simillima luce
Nemphe uolunt plures collum. constringere dextra
Et pulchrae digitis. lubricum comprehendere corpus
Sed mentes muto. dum labris osculo trado.
Dulcia conpraesit impendens basia buccis.
At que pedum gressus titubantes stepno ruina
xc. ^{lu} ^{cifer} Semper ego darum prae celo lumine lumen.
Per caelum gradient obliquo tramite plector.
Signifer. æphoebi. lustrat qui.lympidus orbem.
Teaspar ces a. modum iubar. Indeme abic.

Fimibus indorum cepunt quae lumina primi
O felix olim serua ta lege tonantis.

Hec post haec cecidi proterua mente superbus
Ulao qua propter ^{sceleratū} funestum. perculit hostem

Sex igitur comites mecum super aethera scandunt.;

Gna rus quos poterat. per biblos. pandere lector.

Met. La
Dyscolor incuruas. deflector. membra cauernas

Pugnas exercens dira cum gente draconum.

Nonego dilecta turgesco prole maria.

Nec secunda uirosobolem. sic edidit aluus.

Residuae matres uos sumunt semina partus;

Quin magis es aure pregnantur uiscera fecu.

Quero proles patitur discrimina mortis

Dicor habere rudem componens arte medelam.

iuuen
cus

^{i. Latet spuma i. proly} Arida spumosis dissolvens faucibus ora ^{l. p. r. u. c.} iuuen cus

Bis bimis bibulus potum defonibus hausit

Uiuens nam terrae glebas cum stirpibus imis.

Hisu uirtutis ualide dirumpo feraces

At uero linquit. dum sp. algida membra

xiiii. Nexibus horrendis homines constringere possim

Nunc mihi sunt oculi bis seni. In corpore solo.

Bis aeternumq. caput sed cetera membra gubernant

Nam gradior pedibus suffulcus. bis duodenis.

Sed nouies densum & sex corporis unguis

Sunt igitur numero pariter simulabo pedestris

Populus & corymbus uiridi quoque frondes alicta

Sunt munda mihi sed fagos glandibus uncas

Fruiferas itidem florenta uerace quercus

Gray Scale

4
3
2
1
0

b

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Diligo sic nemorosa simul non spernitur illex. ^{ce-cus- na-tus} xcij.
Iam referam uerbis tibi quod ut crede possis
Cum constet uerum fallant nec friuola mentem.
Nam dudum dederam soboli munuscula grata
Tradere quatenusquam poterat mihi quislibet & alter.
Quid sit ex alto fraudaret munere claro
In quo cum torum gaudent praecordia dono
^{d rief} Summamque armatus rugosis cornibus horrens
Herbas arvarum buccis decerpo uirentis
Et tamen astrifero procedens agmine stapor
Culmina caelorum quaescandunt celsa ceteris
Turritas urbes capitis certamine quasso
Oppida murorum prosterneis arcibus altis
Induo mortales contorto stamine pepi.

27
xcv.

xxvi. ^{clip} ^{pe} ^{us} ^{us}
Littera quinde cima praestitit quod pars domus adsto
Desaliciis trunco pecoris quoque tergo rasso
Conponor patiens discrimina dura duelli.

Semper ego proprio gestantis corpore corpus.
Conseruabo uiruitam nide mps erit orcus
Quis tantos casus aut quis tam plurima loeta.

xxvii. ^{aspis} ^{Basilis} ^{cus}
Suscipit in bello crudelis uulnera miles
Callidior cunctis aura uescentibus aethre

Late per mundum dispersi semina mortis
Unde horrenda seges diris succre ut aristas

Quam moerit ad scelera scortator falce maligna
Cornigeri multum uere or certamina cerui.

Namque senescens spoliabor pelle uetustatis

xxviii. ^{cus}
Atque noua rursus fretus remanebo iuuenta.

Nunc mea diuinis complentur uiscera uerbis *apocaliptica* 28

Totaque sacratos gestant. prae cordia biblos.

At tamen ex hisdem nequeo. cognoscere quicquam.

In felice fato. fraudabor. munere tali.

Dum demunt dire librorum lumina parce *xcviii.*

Sunt mihi sex oculi eodem simul auribus *est. puerpera. sem. mos enixa.*

Sed digitos decies senos. In corpore gesto

De quibus ecce quater denis de carne reuulsi

Quinque at carum. uideor manere quater nos *xcviii.*

C. Omnis auctor nati quicunq[ue]ta creauit *palma q[ue] sacalio*

Cui de dit In mundo. tam uictrix nomen habendu[m] *fecundato frondes - etc*

Nomine nempe meo florescit. gloria regum

Martyribus nec nondum uincunt praelia mundi.

Et dita caelestis premant. & praemia uice

Fron digeris: tegitur bellantum turma coronis
Et uiridi ramo inctor certamine miles
In summo capitis densescit uerace uellus
Ex quo multiplicis torquentur tegmina pepli
Sic quoque mellifluis escarum pascos agenis
ci Nec tate per ^{po}pulos tribuens alimenta ciborum
Rugibus in ^{fa} ^{rus}celsis qua tundunt cerula cautes
Et salis undantes turgescunt aequore fluctus
Machinae summis construxit molibus amplam
Fauigeras calles ut pandam classibus inde
Non maris aequoreos lustrabam remine capos
Nec raibus pontum sulcabam tramite flexo.
Et tamen in mensis errantes fluctibus actos
Arcibus excelsis signas adlitorea duco.

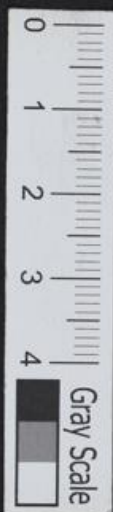
Flammiger inponens torres incurribus alas. .cu.
Igne abrumales dum condunt sidera nimbri
Scintilla
Quaeres hinc rursus sic armatur robore tanto.
Aut paribus fungimur. uiribus audax.
Parua mihi primo constant exordia uitae
Sed grauis grandes soleo prosternere locos.
Quod letam proprii gestant penetralia uentris
Nam saltus nemorum densos pariter que fructu
Pini ferosque simul montes cum molibus alas.
Truxque rapaxque capaxque feroxque subdere spargo
Et minor existens graui quam corpore senis
Frigida dum generis dura generaret abaluo.
Primitus ex utero producent pignora gentis.
ebu Sambucus in silua patris dum fronde rubescit. .cuij.
Luf .i. acub

^{ramuncul}
F. At mihi par foliis nangles co surculus ar uis
Nigros baccarum portans in fronte corimbos
Quem medici multum ruris per terga uirentem
Cum scabies morbi pulpas inrepperit egras
Lustrantes orbem crebro quaesisse feruntur
Cladibus horrendis dum uexant uiscerata bo
Neurēs serpat. possum sic curare le pra
^{ficus}
Sicoli ^{la} das hominum restant germine fibras
Ecce molosorum nomen mihi fatale derunt.
Argolice gentis sic pmit lingua loquelis
Ex quo me dire fallebant carmina cir cae
Quae fontis liquidam maculabat flumina uerbis
Cruraq. cum coxis pulpas cum poblite bino
Abstulit inmiscens crude la uerba uir ago

30
pignora nunc pauidi referunt. ululanti a nauite
^{remis} Tonis dum trudunt classes & caerulea findunt
uas tot uerrentes fluctus ^{crudescentes} grassante pcella
pal mula quaeremis succurrit panda perumlas.
Auscultare pcul quaelatrant inguina circum.
Sic me pellexit dudum a tania ples.
Ut merito uiuam salis influctibus exul
^{ele} Ferratas acies & ^{fortis} denso milite armas.
Bellandi miseris famulat quos uana cupido
Dum aculare student armis praesedere regni.
sal pte & sorbos uentosis flatabus auras
cernere non pauidus didici truxerunt mura mar. tis.
se uaque clangens reboant dum classica fistri ^{genuteu bit}

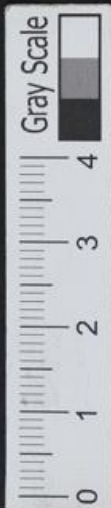

Quamquam meturpem nascendi fecerit auctor
Et dicit ex aluo dum sumpsi munera uitae
Ecce tamen mora successit gloria for me
Locusifer in fibras dum finis serpat apertas
Bractea non auri fuluis praeciosa metallis.

2
Quamuis gemmarum constant ornata lucernis
Uincere non quibunt falerarum floribus umquam
Me flecti gemitibus fessum natura negavit
Poblite seu curuo palpebris trahere somnos. X
Florida me genuit migrante corpore tellus

Et nihil secundum sterili deuiscere promo.
sed dicit quidam poeta ut illi geny uisit & cum emidit parit las furias. quod unum.
Quam uis eum in idum narrantes carmine uates.
Tartaream parui testentur gignere prolem.
Nulla mihi constat certa substantia a paruis.

X quin potius uitam compellor degere stando.

31
Sed modo quadratum complector cerulam undum.
Est inimica mihi quae cunctis constat amica
Secula dum lustrat lampas ^{ta} tania phoebi.
Pirila trones me semper amare solebant
quos gremio tectos nitor defendere fusco.
uirgilium constat caram cecinisse sororem. ^{famē}
Ingre diturque solo & caput inter nubila condit
monstrum horrendum ingens cui q̄ sunt ^{plume} in corpore
Tot uigiles oculi subter mirabile dictu
Tot lingue totidem ora sonant tot subrigit ^{trigae} auris.
Nocte uolat caelum medio terre que per umbras
Ostriger ^{el} ^{le} ^{uo} ^{rus} ^{..} ^a ^{lata} ^{fr}
Concilio similis sic cocci murice rubro.
purpure us stillat sanguis de uerace guttis.

Ex uuiasurtae mandenti tollere nolo
Mita nec penitus spoliabunt mente uenena
Sed tamen insanum uexat dementia cordis
Dum rotat in giro uecors uesagine membra
Consule ^{ca me} ram quondam romanus miles equester ^{lus}
Arbiter imperio dum regni sceptris regebat
Nunc conus horrendum conuectant corpora gibbi
Et praemit immensum truculente sarcinamolis
Terreo cornipedum nunc uelox agmen equorum
Quitrepidum fugunt mox quadripedante meatu
Dum trucas aspectant immensos corporis arcus
Conditor ^{ore} aernis fulcit ^a quisae clacolumnis ^{cura} vpo
Rector regnorum frenans & fulmina lege ^{restat} b;
^{pendula dum patuli uertu utur oculi minacely.}
Me uariam fecit primodum conde r & orbem.

per uigil & cubus ^{sic angeli.} numquam dormire iuuabit
 sed tamen ex templo clauduntur ^{ut pign} lumina somna.
 Nam dicitur ut propria mundum ditione gubernat
 Sic ego complector sub caeli cardine cuncta
^{timidior} Sēgnior est nullus quō me larbula terre
 Sēgiero rursus confabris dudatior apro. In leont
 Nullus me superat. cupiens uexilla triumphu
 Nidit aethrali summus. qui regnat In arcae
 pror sus odorato turefla gratior halant.
 Ol factum ambrosiae nec non crescenta a globe
 Lilia purpureis possum. conca rosas.
 Uincere spirantas nardidul cedline plena
 Nunc olida caeni squalentis sorde putresco. ^{incadueret carcere}

Omnia quaeque polo sunt subter & axe reguntur.
Dum pater architenens. concessit iure guberno.
Grossas & graciles rerum comprehenso figurat
Altior encaelo ^{in angelis} rimor secreta tonantis
Et tamen inferior terris. ^{te} tra tartara cerno. ^{.i. In demonib;}
Nam senior mundo ^{.i. In chao.} precessi tempora prisca
Et cetera ^{.i. In fructibus.} men matris hor no generabor ab aluo.
pulchrior auratis. dum fulgeat fibula bullis
Horridior ramnis & spreas. uilior algis
Latiores patulis terrarum finibus & fo.
Et tamen in media condudor parte pugilli
Frigidior ^{.i. In aquis} brumis nec non candente ^{in subtra} pruna
Cum sim uel canis flammis torrenabus ardens.

Dulcor ^{in palato} quam lenta nectaris haustus
 Dirior ^{in cortice in uis} quam glauca absinthia capi.
 Mando dapes mordax lus corum more cicadum
 Cum possum iugiter sine uicta uiuere felice
 Plus ^{uelox} p nix aquilis zephyri. uelocior alis
 Nec non accipit. properantior. & tamen horrens
 Lumbricus & limax. tarda & testudo palustris
 atque fumis oboles sordidas cantarus acer.
 Medito citius uicunt ^{n. l. in immobili se} certamine cursus.
 Sic grauior plumbo scopulorum. pondera uergo.
 Sum leuior pluma cedit ^{bolle} cui tippala limphg.
 Durior aut ferro toras sed mollior exstis.
 Nam si uidentas fundit quae uiscere flammis;

Cum enim nos captas nam gesto cacumine nullas
Ornent qui frontem pompis & tempora se as
Cum mihi caesaries uoluerent de uerace crispae.
Plus calamis traxisse comunt quae calamistro.
Pinguior enim multo serofarum & xingia glesco.
Glandiferis iterum referunt dum corpora fagis
Atque saginata l'clanxer carne subulci
Sed medira famel maciae torquebit egenam.
pallida dum iugiter dapibus spoliabor optimis
Umpida sum fateor ^{indiumitate} ~~titanis~~ clarior orbi
Candidior niuibus dum ningit uellere nimbus
Carceris & multo tenebris. obscurior atris
Atque late brosis ambit ^{in cogitatione maligna} quas tartarus umbris.

34
Ut globus astrorum plas morte res atque rotunda.
Sperula seupile nec non & forma cristalle . ingemist malis
Et uersa uice protendor . ceu serica pensa . i. fila
In gracilem porrecta ^{i. pannum} panū seustamine peplo
Sens ecce plagis Latus quapan dicitur orbis .
ulterior multo tendor mirabile factu .
In frame supraue nihil persacta constat
Nirerum genitor mundum ^{sub lege} sermone cohercent .
Grandior In glaucis ballena fluctibus aora
Et minor ex quo sulcat quicorpora uerme
dix modico phoebi radis qui uibrat atomo .
Centenis pedibus ^{Incens pede} gradior pergraminaruris
Et penitus numquam ^{in pice} p terram pergo pedester

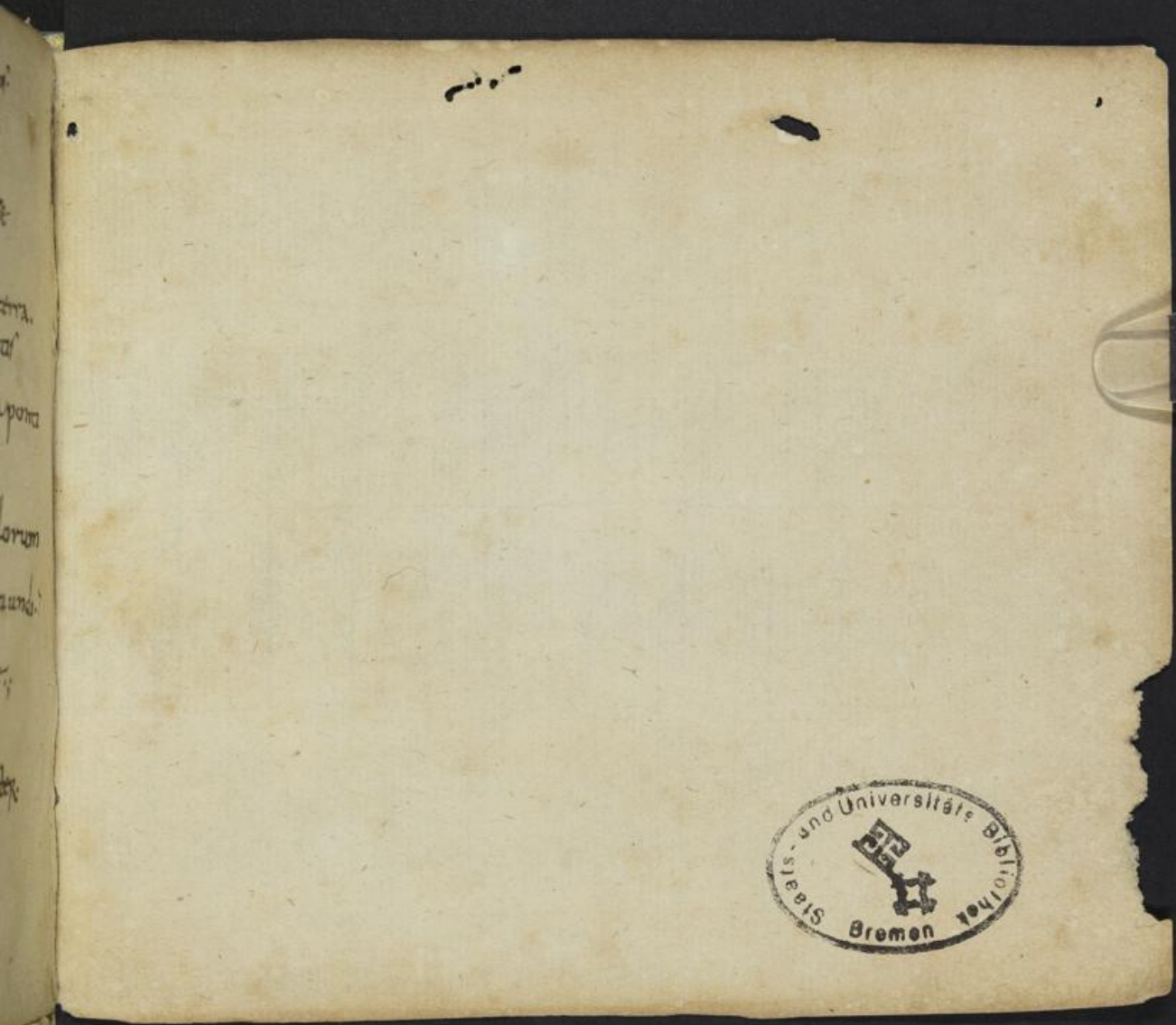

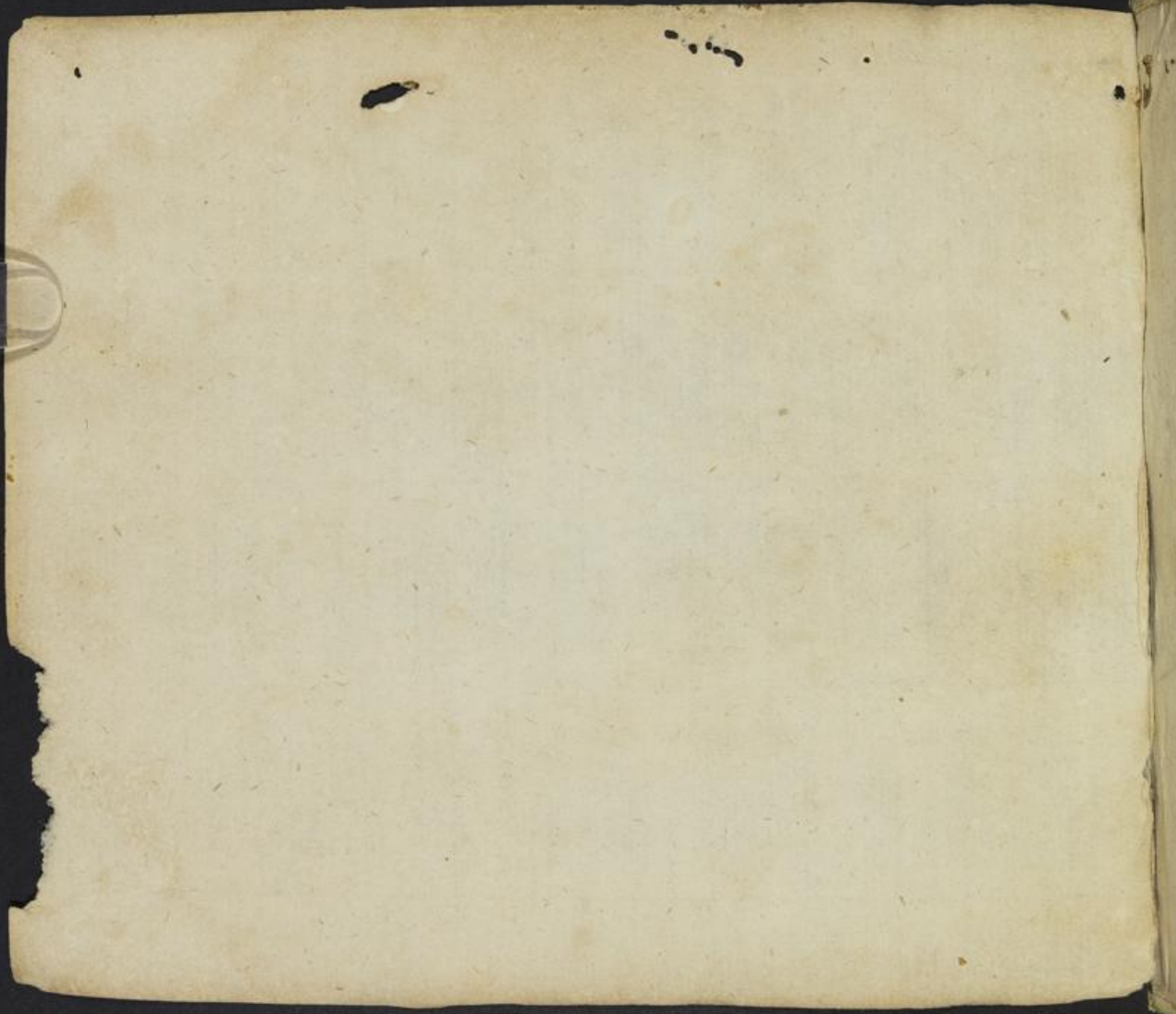
Sic mea prudentes superat. sapientia sophos.
Nec tamen in biblis docuit me littera diues
aut umquam quicquid. constat si illa nosse.
Dicitur est duo torrentis caumate solis.
Rore madens iterum plus udo flumine fontis.
Salsior & multo turpidi quam mar mora pona.
Et geli dis terre lymphis insulsior erro.
Malaplicis specie cunctorum compta colorum
Ex quibus ornatur praesentis machina mundi.
Lurida cum tota nunc sim fraudata colore.
Auscultate mei credentes famina uerbi.
Panderere que poterit gnarus uix ore magister.
Et non diffidens non reor. fribula lector.
Sciscitator inflatus fūnq̄ar quo nomina lapsos.

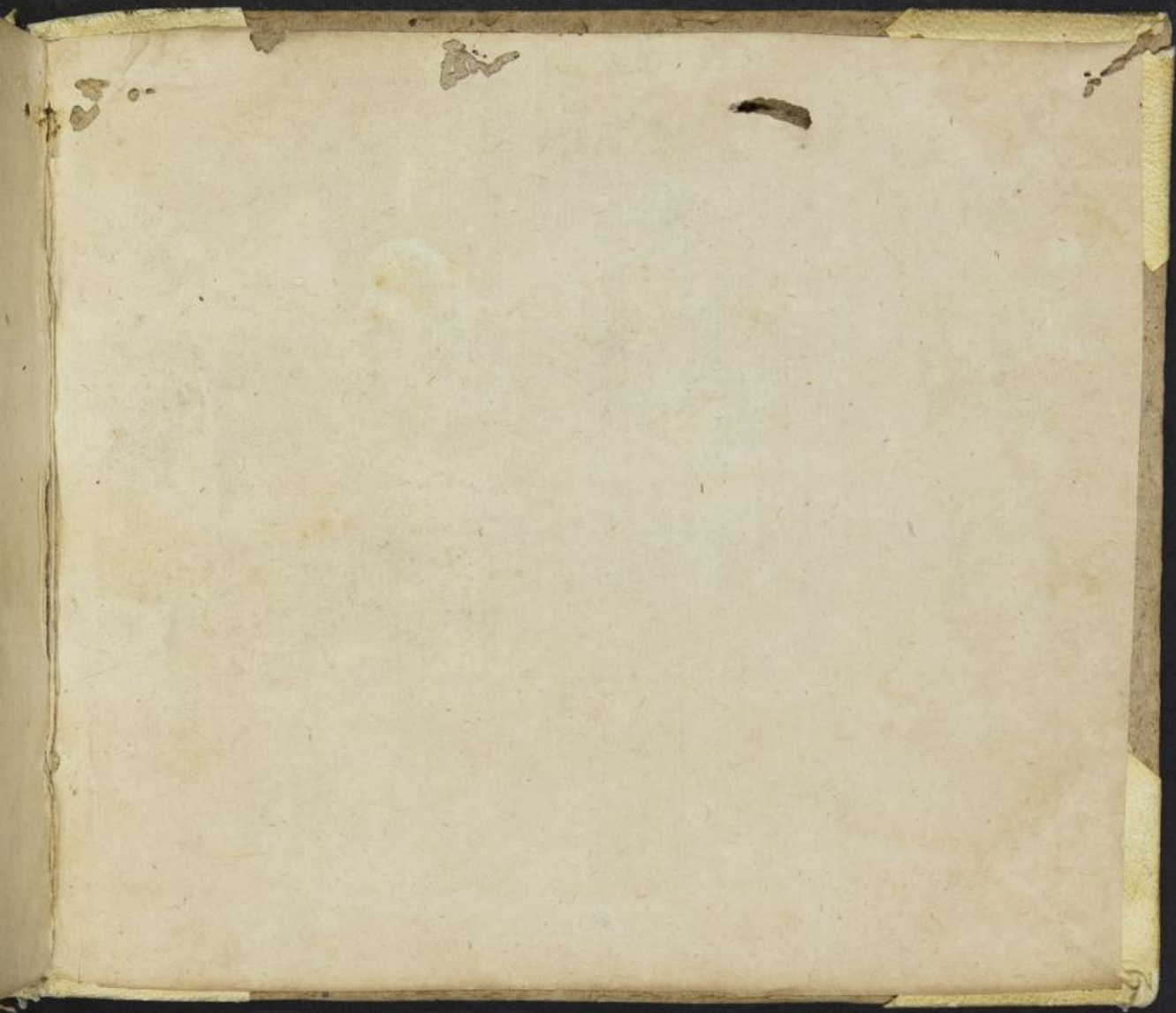
Finit. Fol. 39

25

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen